

HRY A ČINNOSTI PRO VÝVOJ DÍTĚTE S POSTIŽENÍM

Petra Řepová

Autorkou knihy věnující se rozvoji kognitivních, pohybových, smyslových, emočních a sociálních dovedností je Sarah Newman. Angličanka Sarah Newman je matkou dítěte, které má poruchu autistického spektra. Praktické poznatky podporující vývoj dítěte, kterých je v knize celá řada, získala autorka jednak na základě zkušeností při péči o své postižené dítě, jednak konzultacemi s odborníky a rodinnými příslušníky postižených dětí. Kniha je určena rodičům postižených dětí, speciální pedagogy a psychology. Výhodou publikace je srozumitelnost textu. Toto ocenění zvláště laická veřejnost.

Úvodní kapitola, výstižně nazvaná *Přežít*, pojednává o situacích, se kterými se rodiče musí vyrovnávat po zjištění, že jejich dítě není zcela zdravé. Mimo jiné nabízí strategie, za jejichž pomoci si rodiče mohou udržet „zdravý rozum“:

- nehrajte si na hrdinu, přijměte veškerou pomoc od příbuzných, známých, sociálních služeb...;
- ve svém okolí vyhledejte skupinu rodičů, kteří mají dítě se stejným či podobným postižením jako vy...;
- odpočívejte, budete pak mít na dítě více energie, budete mu moci více nabídnout...;
- nebojte se říct svému dítěti ne, nemůžete-li nebo nechcete-li udělat něco, co od vás vyžaduje...

Další nabízené strategie se týkají partnerského vztahu, jenž může být touto situací zásadně ovlivněn, nebo se zaměřují na reakce ze strany okolí, s kterými se rodiče postižených dětí budou zajisté setkávat. Autorka poznatky dokresluje vlastními pocity a zkušenostmi.

Navazující kapitoly jsou koncipovány zejména prakticky. Stěžejní části publikace se věnují kognitivnímu vývoji, vývoji řeči, motorickému, smyslovému, sociálnímu a emotivnímu vývoji. V každé kapitole je naznačena ontogeneze jednotlivých činností a poté již autorka nabízí celou škálu praktických rad rozvíjejících dané oblasti.

Zaměříme se alespoň krátce na jednu z kapitol – vývoj řeči. Po krátké ontogenezi nám autorka podává všeobecná doporučení pro komunikaci s postiženým dítětem: „Mluvte srozumitelně a jasně; přizpůsobte způsob vyjadřování rozumové vyspělosti dítěte; jednoduchá spojení a slova opakuje stále dokola; mluvte s dítětem výrazně, používejte zpěvavou melodii; dávejte pozor na to, aby tón a výraz tváře odpovídal sdělovanému obsahu atd.“

Jakým způsobem rozvíjet zrakový kontakt, podporovat komunikační schopnosti v raném věku, nebo vydávání zvuků, se dočteme v publikaci *Hry a činnosti pro*

vývoj dítěte s postižením. Pozitivum spatřuji v českých říkadlech a písničkách, jež jsou uváděny k rozvoji jednotlivých oblastí. Z knihy vyzařuje zájem a bohaté zkušenosti autorky, která si svoje postřehy ověřuje v každodenním životě.